

VALERIE

Martina Mouseová

Martina Mouseová

VALERIE

Román Valerie je volným pokračováním první knihy Martiny Mouseové s názvem Tamara.

Děj i postavy tohoto příběhu, s výjimkou všeobecně známých událostí a osobností, jsou smyšlené.

PROLOG

20. 1. 1904

Nový učitel francouzštiny. Naprostý opak předchozího.

23. 1. 1904

Učitel francouzštiny pochválil moji výslovnost a vyjádřil se, že mám talent ke studiu jazyků. Pochvaly opakoval před rodiči. Vyvolaly u nich převeliký údiv.

9. 2. 1904

Jmenuje se Julien. Je mladý a krásný. Světlé vlnité vlasy, hnědé oči, krásná ústa, štíhlá postava.

18. 2. 1904

Julien je velice vzdělaný. Zná vše z literatury, historie i umění. Moje znalosti jsou slabé. Musím hodně studovat.

12. 6. 1904

Jsem hluboce zamilovaná do Julienu Lemaître.

28. 7. 1904

Julien můj cit opětuje. Nikdy v životě jsem nebyla tak šťastná.

26. 9. 1904

Dnes v noci jsem navštívila Julienu v jeho pokoji. Naše láska byla naplněna.

6. 11. 1904

Rodiče vědí o mých návštěvách v Julienově pokoji.

7. 11. 1904

Julien byl propuštěn a deportován za hranice.

15. 12. 1904

Čekám dítě. Matka to ví.

29. 12. 1904

Mám odjet ke vzdáleným příbuzným na Ural. Tam mám porodit, dítě tam má zůstat na výchovu. Já mám jít do kláštera. Na doživotí!

1. 2. 1905

Volím smrt. Bude to lepší pro mě i pro dítě.

(1)

VALERIE

Valerie Michailovna Kirovová druhorozená dcera knížete Kirova se dívala na poslední slova, která zapsala do svého deníku. Ta strašná slova byla míněna zcela vážně a Valerie je do deníku napsala záměrně. Chtěla, aby bylo jasné, že to, co se během následujících hodin stane, udělala sama a vědomě. Nechtěla, aby nastalo zbytečné vyšetřování. Nechtěla, aby se složitě zjišťovalo, co se vlastně stalo. Nechtěla, aby se hledal vrah. Protože vrah v tomto případě existovat nebude.

Valerie si znovu přečetla poslední řádky. Bylo to úplně jasné. Jasně vysvětlení toho, co plánuje. Jedna věc jí ale vadila. Jako první najde deník služebná. Ta číst neumí. A protože Valeriini rodiče ani bratr nebudou doma, donese deník majordomovi. Ten si přečte nejen poslední slova, ale celý příběh její nešťastné lásky. A pak to budou vědět úplně všichni! O jejím neštěstí a hanbě si budou šeptat služebné, kuchařky, kočí, čeledíni, zahradníci i strážníci. Rychlostí blesku se ta zpráva roznese do vesnic, které k otcovu panství patří. Pak dál a dál. Během několika dní to budou vědět všichni rodinní příbuzní a známí.

Valerie si představila, jak budou vzdychat, jak si budou říkat, jaké je to hrozné neštěstí. Ale ve skrytu duše si každý z nich pomyslí, že se to dalo čekat, protože Valerie Kirovová byla taková zvláštní. A to její chování! Spustit se s učitelem francouzštiny! To slušně vychovaná dívka z dobré rodiny nikdy neudělá!

„Tak to tedy ne! Takovou radost jim neudělám!“ rozhodla se a stránku s posledními zápisky z deníku vytrhla.

Vstala od stolu, přešla k roztopenému krbu a list papíru hodila do ohně. Zamyšleně pozorovala, jak plamen bleskově zničil její kompromitující zpověď. Pak se znovu posadila a začala psát, tentokrát kódovaně. Použila kód, který rozluští jen její bratr. Ten kód vymysleli jako děti. Podle systému, který znali jen oni dva, nahrazovali písmena číslicemi. Její bratr Alexej bude muset záznamy rodičům rozkódovat a oni se už postarají o to, aby jejich nehodná dcera neuvrhla váženou rodinu knížete Kirova do skandálních pomluv.

„Moje drahá matka už vymyslí způsob, jak tu ‚nešťastnou záležitost‘ vysvětlit a hlavně ututlat ku prospěchu rodiny,“ pomyslela si Valerie ironicky.

Její vztah s matkou nikdy nebyl láskyplným vztahem matky a jediné dcery. Valeriina matka milovala jen svého prvorozeného syna. Dcera byla tak trochu navíc. A otec, kníže Kirov, existenci své dcery v podstatě ani nevnímal. Teprve její nedávný neodpuštělný prohřešek ho přinutil k tomu, aby se nad svým druhým dítětem krátkodobě zamyslel. To zamyšlení ale bylo jen velice letmé, protože jeho manželka dokázala rychle vymyslet brilantní řešení té strašné situace. Situace, která by pro rodinu Kirovových byla více než ostudná. Kníže Kirov tedy mohl na existenci své dcery opět zapomenout a věnovat se důležitějším činnostem, což především byly vědecké disputace s kolegy z Akademie věd. Také se věnoval svému synovi, který byl nesrovnatelně nadějnějším potomkem než dcera, která ostatně přišla na tento svět jen nějakým nedopatřením.

Valeriiin starší bratr Alexej Borisovič Kirov byl matčíným miláčkem, otcovým oblíbencem a hlavně právoplatným pokračovatelem jejich knížecího rodu. Také to byl excelentní student lékařských věd, vyhledávaný společník a milý člověk. Pro Valeriei to byl jediný člověk na světě, kterého milovala a který miloval ji. Tedy jen do té doby, dokud nepoznala Julienu.

Valerie si byla jistá, že její bratříček ji bude jako jediný oplakávat, jako jediný bude z jejího odchodu nešťastný. Doufala, že jeho lítost nebude trvat dlouho, že brzy pochopí.

Valerie dokončila kódování záznamů v deníku. Nechala deník otevřený na poslední stránce a položila ho doprostřed stolu.

„Tady ho prostě nemohou přehlédnout,“ pomyslela si.

Pomaloučku přešla k oknu. Začínalo se smrákat. Ten správný okamžik právě nastal. Dnes byla v domě jen ona a služebnictvo. Její rodiče a bratr ráno odjeli do Moskvy na carský ples a vrátí se až zítra k večeru. Na tento den čekala už dva měsíce a dobře věděla, že další příležitost mít nebude. Svůj plán musí provést dnes!

Valerie zazvonila na svoji služebnou. Ninočka, která vždy přiběhla okamžitě po zazvonění, dnes přišla až po dlouhých pěti minutách.

„Je vidět, že matka není doma,“ ušklíbla se Valerie, „služebnictvo si užívá klidu. A to se mi právě hodí. Nikdo nebude ve střehu.“

„Půjdu si lehnout a večeret nebudu,“ oznámila služebné úsečně a snažila se tvářit co nejvíc zachmuřeně, aby na ní služebná nepoznala její rozjitření.

Ninočka rychle rozestlala postel. Valerie si sedla k zrcadlu. Služebná jí začala vytažovat sponky ze složitého účesu. Pak její husté tmavě rezavé vlasy rozčesala a zapletla do dvou silných copů.

„Slečno, vy snad máte horkost! Tváře máte úplně červené!“ neušlo Ninočce, jak je Valerie rozpálená.

„Asi jsem trochu nachlazená,“ snažila se Valerie o co nejjednodušší vysvětlení, „přines mi lipový čaj s medem. Do rána to bude v pořádku.“

Ninočka odspěchala pro univerzální lék. Valerie se rychle převlékla a ulehla do postele.

Když Ninočka čaj přinesla, Valerie jí nakázala, aby pořádně přiložila do krbu a aby ji už dnes nerušila.

Služebná přiložila podle příkazu, popřála své paní dobrou noc a s předtuchou volného večera se rychle rozloučila.

„Abych nezapomněla,“ oslovila Valerie služebnou, když už brala za kliku, „támhle za závěsem je pár lahví vodky. Posílá vám je pan Alexej, abyste si také trochu užili carský ples.“

Ninočka odhrnula závěs, který zakrýval roh vedle dveří, a vyjekla překvapením. Stálo tam pět litrových lahví vodky.

„Mladý pán je velice laskavý, moc děkujeme,“ koktala Ninočka překvapeně.

„A vyřid' kuchařce, ať dá na rožeň tu husu, která měla být zítra k obědu. Já obědvat nebudu, nemám chuť. Tak ať máte k té vodce něco k zakousnutí. A ráno si přispím, vzbud' mě nejdříve v deset hodin,“ dodala Valerie další příkazy, o kterých věděla, že je služebná splní s největší radostí.

„Moc děkujeme, milostivá slečno!“ radovala se Ninočka z nečekané hostiny.

„Ale to ti povídám!“ pokračovala Valerie zvýšeným hlasem, „řekněte všem! Ne, že si to sníte a vypijete v kuchyni sami! I pan Alexej nakazoval, že je to pro všechny. Pošli Ivanušku pro čeledíny, kočí, zahradníky i strážné. Tak to mladý pán přikázal!“

„Ano, milostivá slečno, zavoláme všechny,“ dušovala se Ninočka, obratně popadla lahve, popřála dobrou noc a už spěchala oznámit tu skvělou zprávu.

Valerie nehnutě ležela v posteli a poslouchala, dokud na chodbě neutichly kroky. Pak potichu vstala z postele, přešla k oknu a za závěsem pozorovala, jak kuchařčin synek Ivanuška obíhá stáje, čeledník, domek zahradníka a příbytek strážných. Za chvíli už všichni sloužící spěchali směrem k domu. Valerie je pečlivě počítala. Musela si být jistá, že v kuchyni budou opravdu všichni. Musela si být jistá, že bude mít volnou cestu. Na provedení svého plánu potřebovala dost času. Těch pět lahví vodky vůbec nebylo darem mladého pána, ty Valerie svému bratrovi sebrala z jeho tajné skrýše. Věděla, že vodka bude na sloužící působit jako magnet, že budou v kuchyni, dokud ji nevypijí do poslední kapky. Ale pět litrů bylo jako nic, to by měli vypíté během hodiny. Valerie potřebovala víc času, proto na sloužící připravila další past. A právě pečená husa pro ně byla dalším neodolatelným magnetem. Valerie dobře věděla, že si všichni v kuchyni počkají, dokud ta úžasná lahůdka nebude hotová. A ten čas by už mohl pro uskutečnění jejího dnešního náročného plánu stačit.

Slyšela, jak to v kuchyni začíná hlaholit. Bylo jasné, že její chvíle nastala.

Nejdřív urovnala postel tak, aby se zdálo, že v ní někdo leží.

„Vypadá to dobře!“ musela pochválit své dílo.

Z nočního stolku vzala malou petrolejovou lampu a její knot stáhla tak, že lampička vydávala minimální světlo. Potichouнку přešla ke dveřím, pomalinku je otevřela na několik centimetrů, přitiskla oko ke vzniklé škvíře a mžourala ven. Nikdo nikde! Její pokoj byl až na konci chodby, takže si mohla být úplně jistá, že tam skutečně nikdo není. Zlehka přeběhla ke dveřím bratrova pokoje. Už brala za kliku, ale zarazila se. Udělala několik kroků k vedlejším dveřím. Opatrně je otevřela, vklouzla dovnitř a zavřela za sebou. Nosem slastně natáhla vůni, kterou milovala. Byla v obrazárně. V místnosti, ve které byly rozvěšené portréty snad všech knížat Kirovových. Valerii ale zajímal jen obraz, který visel na nejčestnějším místě. Obraz knížete Michaila Michailoviče Kirova, zakladatele rodu, generála a pobočníka samotného cara Petra Velikého.

Valerie pomalu přišla k obrazu.

„Pane,“ oslovila stovky let mrtvého předka, „dnes v noci odejdu z domova. Myslím, že se již nikdy nevidíme.“

Valerii přepadl nával lítosti a do očí jí vstoupily slzy.

Generál Kirov byl jejím přítelem a společníkem už od raného dětství. V nejasných záblescích vzpomínek z doby, kdy jí byly přibližně dva roky, vidí generála, jak stojí poblíž maličké Valerie, která si hraje ve svém pokoji, houpe se na zahradní houpačce nebo běhá po domě se svým psíkem. Ze vzpomínek, které by raději

z paměti vymazala, jí vyplývá, že tehdy generála vedle sebe skutečně viděla a že jeho přítomnost považovala za normální. Také dobře věděla, kdy to skončilo. Když jí byly asi tři roky, zeptala se svého bratra, jestli generála také vidí. Její tehdy už čtrnáctiletý bratr se na ni podíval tak udiveným a vyděšeným pohledem, že jí bylo jasné to, že bratr generála nevidí, že se zjevuje jen jí. Už tenkrát chápala, že je zvláštní potkávat postavu z obrazu, a už se o tom vícekrát nezmínila. Tím dnem však generálovy návštěvy skončily, už nikdy ho ve své blízkosti nespatriila. Co ale zůstalo, byly zkoumavé dotazy a pohledy jejího starostlivého bratříčka. A ona mu mohla po pravdě odpovídat, že generála vidí jen na obraze. Malá Valerie si na generálovu přítomnost tak zvykla, že jí chyběla a začala si chodit hrát do obrazárny k jeho podobizně. Pak bylo všechno jako dřív. Ze společníka jejich dětských her se stal jejím přítelem a důvěrníkem. Právě generál jako první věděl o její lásce k Julienovi i o trápení, které následovalo.

„Generále, nevím, jak byste na moje provinění hleděl vy. Vím, že jste byl osvíceným člověkem a že jste, stejně jako car Petr, miloval vše francouzské. Proto by pro vás možná byl nemajetný ale šarmantní a vzdělaný učitel francouzštiny přijatelným ženichem vaší dcery.“

Valerie se zamyslela a pak trpce pokračovala: „Moji rodiče na to bohužel takto nenahlízejí. Raději zavrhnou svoji jedinou dceru i první vnouče, jen aby uchránili prestiž rodiny!“

Valeriin smutek se změnil v prudký vztek.

„Dobrá tedy, jak je libo!“ syčela zlostně, „nehodná dcera a nechtěné vnouče jim nebudou kazit rodinné jméno. Dokonce zvolím řešení,

které pro ně bude ještě přijatelnější než to, které vymyslela moje drahá matka. Já v žádném případě nemíním strávit život v klášteře a své dítě nenechám vyrůstat jako sirotka bez lásky!“

Valerie se pomalu uklidňovala. Přistoupila k obrazu blíž a prstem z rámu zlehka otírala nepatrnou vrstvičku prachu.

„Pane, budete mi scházet! Stůjte při mně, prosím, a ochraňujte mě. Ochraňujte také moje děti a děti mých dětí až do konce věků. K tomu vás zapřísahám!“ dokončila svůj zvláštní a neplánovaný proslov seskrápnutým hlasem.

S generálem se přišla jen rozloučit. To, že bude ochraňovat ji, považovala za samozřejmost. Ale to, že si vyžádala jeho ochranu pro další generace, překvapilo i ji samotnou. Co ale bylo jednou vyřčeno, platilo. I ji překvapilo, jak bez zaváhání myslela na své děti. Podvědomě si pohladila místo, kde tento nový život rosl.

„Jaká to změna!“ usklíbla se sama sobě, „z unuděné a flegmatické Valerie je rázem ochránitelka rodu!“

Naposledy se zadívala na obraz generála, pak se s velkým přemáháním otočila a odcházela.

Udělala jen tři kroky a zarazila se. Stála před krásně zdobenou skříní, ve které byl za důkladnou mříží ukryt rodinný poklad. Bylo to jedno ze vzácných a nesmírně drahých velikonočních vajíček vyrobených světoznámou klenotnickou dílnou zlatníka Fabergé. Dílnou, která tyto nevšední klenoty tvořila pro carský dvůr. Právě spojení s carským dvorem neskutečně zvyšovalo jejich cenu i prestiž. A knížeti Kirovovi se podařilo jedno z těch cenných vajíček od Fabergého koupit!

Valerie si přesně pamatuje na den, kdy otec ten poklad přinesl domů. Pamatuje si, jak její matka dojetím plakala. Pamatuje si, jak byl její otec na ten kup pyšný. Pamatuje si, jak byl její bratr překvapený, když se dozvěděl, jak obrovskou částku za ten nesmysl otec zaplatil. Pamatuje si první myšlenku, která jí proletěla hlavou.

„Bud' se jedná o nepovedený kus, nebo se carovi nelíbilo," ušklíbla se tenkrát zlomyslně.

Na následující období raději nevzpomíná. Návštěva následovala návštěvu. Matka i otec se museli svým novým pokladem pochlubit všem příbuzným, známým, sousedům, přátelům i nepřátelům. Pro Valerii byla účast při všech návštěvách povinná. Ona návštěvy nikdy neměla ráda, ale tyto doslova nesnášela. Nesnášela matčino nenápadné naparování. Nesnášela obdivné řeči, které návštěvníci vedli, a přitom se dusili závistí. Tak se stalo, že za krátkou dobu začala to překrásné a neskutečně drahé vejce nenávidět.

Teď na to proklaté vejce hleděla s přimhouřenýma očima a hlavou jí běžely vzpomínky na matku, která se s předstíranou skromností a jakoby náhodou každé návštěvě o jejich novém rodinném pokladu zmínila. Viděla otce, který se v těch chvílích dmul pýchou, protože jen on si mohl dovolit koupit tak drahou věc. Valerie si ale zároveň vybavila, jak zlostný až nenávistný pohled matka měla ve chvíli, kdy své jediné dceři sdělovala, jak se jí a jejího nechtěného dítěte zbaví. A otec se v ten zásadní moment tvářil, jako by se ho tato scéna vůbec netýkala.

Valerie pocítila nával zlosti. Jak rozdílný vztah mají její rodiče k ní a k tomuto bezduchému předmětu! Nejraději by rozbila skříň, vzala to nenáviděné vejce a rozšlapala ho na kousky.

„Ne!“ nakázala si přísně, „nic se rozbíjet nebude! Ale přece jenom si trochu pohrajeme,“ ušklíbla se nehezky směrem k vejci, které zatím spokojeně sídlilo v pevné dubové skříni chráněné nepřekonatelnou mříží a třemi zámky. Zámky, které nechal otec vyrobit u tří kovářů bydlících na různých místech Ruska. A klíče od těchto zámků nosil kníže Kirov stále u sebe. To ale pro Valerii nebyl problém. Ona se totiž v dětství od jednoho starého sloužícího naučila odemykat zámky sponkou do vlasů. Pak tuto svoji netypickou dovednost cvičila a zdokonalovala, takže nyní dokázala odemknout snad každý zámek.

Teď si Valerie s pohrdavým úsměvem vytáhla z vlasů kovovou sponku.

„Tak a nyní se ukáže, kdo je lepší. Jestli já, nebo otcovi kováři,“ pomyslela si nadneseně, protože výsledkem si mohla být téměř jistá.

Zkusila horní zámek. Po chvíli se ozvalo tiché cvaknutí a zámek byl zdo laný. A stejně snadno odemkla i druhý a třetí.

„Kníže,“ oslovila výsměšně svého nepřítomného otce, „svůj poklad byste si měl lépe zabezpečit. Vaše zámky asi za moc nestály, když je odemkla i ta ničemná osoba, která je nějakým nedopatřením vaší dcerou.“

Valerie otevřela nádherně zdobenou ale zároveň velice důkladnou mříž, která klenot ochraňovala, a pomalu vzala vejce do ruky. Uvědomila si, že ona nikdy neměla možnost prohlédnout si rodinný poklad, natož se ho dotknout. Když teď tu krásnou věc prohlížela,